

гаретъ въ 1876 год. своето възстание което се свърши съ ония „Bulgarian atrocities“, нарочно го направили въ половинъ Гърцката Тракия, за да могатъ послѣ да разширочатъ бѣдѣщата си държава и въ тия страни; също така скоро бѣше когато Английскій Morning post казваше, че Българскій езикъ е съвсѣмъ необработенъ, съвсѣмъ още безъ литература и че едва въ послѣднитѣ години съ русско усилие малко нѣщо се поугладилъ.

А при всичко това заради вътрѣшнитѣ земи на Балканскій полуостровъ има хубава и голѣма литература отъ разни пѣтешественици. Отъ началото на нашето столѣтие пѣтници отъ всичкитѣ почти Европейски народи се занимаваха да изслѣдватъ, и тѣй да речемъ, да открижтъ тия страни. Обаче тѣзи мжжѣ види се не писали за своитѣ съвременници нито на западъ нито на истокъ, а за бѣдѣщността; тѣхнитѣ книги не намѣриха други читатели, освѣнъ нѣколко учени специалисти и нѣкой проницателенъ консулъ или генералъ.

Тѣкмо сега въ послѣднитѣ недѣли много пишатъ и говорятъ за Западна България, за Македония. Гърцитѣ викатъ че тамъ всичко е гръцко а не Българско: а пакъ Англичанитѣ пращатъ своя цариградскій консулъ да издири така ли е това нѣщо. Но по-точно поучение, нежели въ консулскитѣ рапорти, тѣ биха намѣрили въ книгитѣ на пѣтешественицитѣ, и то най-много пакъ въ Английскитѣ. Още въ 1804 год. Английскій полковникъ Leake пѣтувалъ въ Западна Македония, гдѣто е границата между народноститѣ Гърци и Българе. Малко подиръ него френецътъ Rouqueville, който билъ консулъ на